

VÄRMLANDS ANOR

Nr 1 Mars 2017 Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening Årgång 34

Folkfest i Säffle! Året är troligen 1961 och det handlar om Barnens Dag. Foto: Erik Pettersson, Kila.

VärmlandsAnor

Författarna ansvarar för riktigheten i artiklar. Citera gärna VärmlandsAnor, men glöm inte att ange källa. Eftertryck av texter endast med författarens tillåtelse. Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera insända bidrag.

ISSN 1400-1047 Upplaga 1700 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Lars Lundell, Grums

Redaktör

Carl-Johan Ivarsson, Finnögatan 4 B, 614 33 Söderköping
Tel 070-2253245, redaktor@varmlandsrotter.se

Layout

Kerstin Osterman, KEOZ, Skattkärr

Tryck

City Tryck i Karlstad AB

Föreningsfakta

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse.

Föreningens adress

c/o Lars Lundell, Solbergsgatan 2, lgh 1402, 664 30
Grums E-post: ordforande@varmlandsrotter.se
Organisationsnummer 873201-6897

Medlemsfrågor

Thore Jansson: medlem@varmlandsrotter.se

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 150 kr för ordinarie medlem och 50 kr för familjemedlem (2017) till svenskt plusgiro 46 96 60-5.
Medlemmar i Norge betalar 200 norska kronor till norskt postgiro 7877 08 16652.

Hemsida och e-mail

www.varmlandsrotter.se
e-mail vsf@varmlandsrotter.se

Föreningens styrelse

Ordförande Lars Lundell, Solbergsgatan 2,
lgh 1402, 664 30 Grums, tel. 0555-13265

Vice ordförande Lars-Göran Jansson, Ingalills väg 10,
656 38 Karlstad. Tel. 054-83 75 81

Sekreterare Gunnar Jonsson, Sveavägen 6 C,
66141 Säffle. Tel. 0533-105 59

Kassör Thore Jansson, Västra Ingersby 101,
686 94 Rottneros, Tel. 070-190 45 93

Ledamöter

Eva Lejrin, Orrholmsgatan 3, lgh 1603,
652 15 Karlstad. Tel. 070-6859960
Monica Löf, Floravägen 24, 663 33 Skoghall.
Tel. 054-51 73 10

Sonja Skagerud Östlund, Cederroths väg 1,
663 33 Skoghall. Tel. 054-51 73 34

Kjell Hasselroth, Stor Ingmars väg 13, 653 46 Karlstad,
tel. 054-566303

Britt-Marie Johansson, Bokliden 41, 667 33 Forshaga,
tel. 054-872344

Bengt-Åke Svenningsson, Ovanmyrsgatan 11,
654 69 Karlstad, tel. 054-837595

INNEHÅLL

- 3 **Stina Marias historia - min mormorsmor**
Eva Lejrin
- 6 **Grav A88-89 på Rudskoga kyrkogård**
– **Johannes Bengtssons familj**
Anders Höglund
- 7 **Sommarateljé på Skagersbrunn i Rudskoga**
Anders Höglund
- 8 **Ett sommarfynd om Filip-Siri**
Anneli Johannesson
- 9 **Från armod till guldmedalj**
Anders Möller
- 11 **Boktips: Obemärkta kvinnor och okända män**
Carl-Johan Ivarsson
- 12 **Avgående ordföranden har ordet**
- 13 **Presentation av ny ordförande**
- 13 **Nya styrelsemedlemmar**
- 14 **Årsmötet avklarat**
- 15 **Med VSF styrelse till Brigadmuseum**
- 18 **Verksamhetsberättelse 2016**
- 20 **Antavla nr 206**
- 22 **Ur andra medlemsblad**
- 22 **Antavla nr 207**
- 24 **Vårens program 2017**

Redaktörens ruta

Välkomna in i färgåldern! Med detta nummer så blir det färg i hela VärmlandsAnor. Vi har tryckt omslag i färg förut, men från och med nu kommer det att bli möjligt med färg i hela tidningen.

Omslagsbilden kommer från det nära förflutna. Jag har försökt att få någon intressant historisk färgbild från medlemskretsen, men där gick jag bet och det fick bli en bild från mitt eget bildarkiv, fotograferat av farfars kusin. Jag vill försöka att fortsätta med att presentera gamla vackra foton, i färg eller svartvitt på tidningens omslag även i fortsättningen. Skicka in foton, antavlor och artiklar till oss!

I år ägde årsmötet rum i mitten av februari. Det gör att marsnumret kommer lite senare till er än vad som varit vanligt. Men vi ville få med en rapport här, annars hade den fått vänta till juninumret.

Tack till er som medverkat i detta nummer!

Manusstopp för 2017:2 är 5 maj 2017

Stina Marias historia - min mormorsmor

Av Eva Lejrin

I juli 2016 besökte jag Niklasdamm's pelargonmuseum och herrgård strax utanför Kristinehamn. Jag har hört så mycket om Niklasdamm¹ under min uppväxt. Det var där min mormorsmor och mormorsfar träffades, när båda arbetade hos patron Juhlin på Niklasdamm.

Men för att ta mormorsmors historia från början - Stina Maria Andersdotter, föddes 1845 i Södra Hult, Ölme, som oäkta dotter till pigan Agneta Almgren. Agneta tjänade som piga hos bonden och nämndemannen Anders Mellqvist i Södra Hult. Jag hade bestämt mig för att försöka ta reda på vem som var far till Stina Maria. Naturligtvis föll mina misstankar först på husbonden. Stina Maria fick ju heta Andersdotter och det var ju inte ovanligt att husbonden gjorde någon piga med barn. Men det fanns också en dräng på gården som hette Anders Svensson. Han hade kommit till gården 1844.

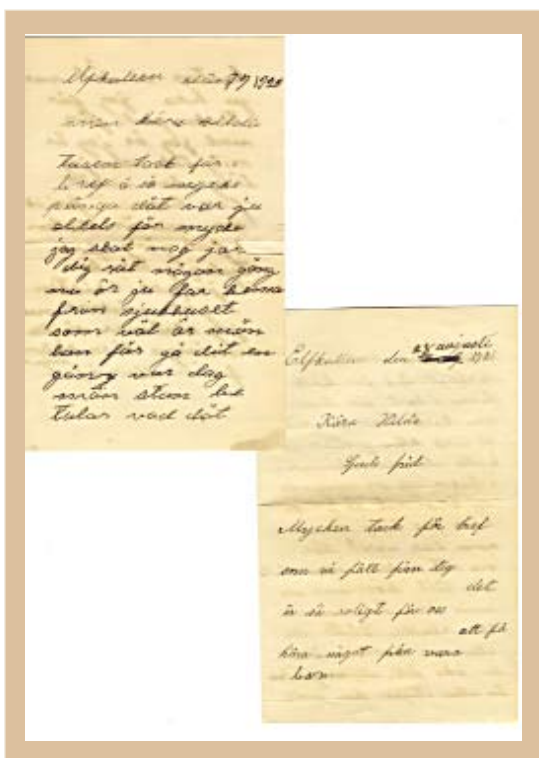
Fadern avslöjad

Visst är det drängen Anders Svensson, som är Stina Marias far. Agneta stämmer nämligen Anders inför tinget:

- "1845-12-12 H§116

Pigan Agneta Almgren i Södra Hult har instämt drängen Anders Swensson därstädes att bidra till vården och uppfostran av ett mellan parterna sammanavlat oäkta barn. Anders låter sig icke avhöra. Barnet är fött i september."

Tydligt är Agneta ganska tuff av sig som stämmer drängen eller kanske är det husbonden, nämndemannen Anders Mellqvist, som hjälper henne med detta. Men vem var denne Anders, som smet ifrån sitt ansvar? Jag blev nyfiken och

bestämde mig för att följa hans öde och se vad det blev av honom.

Anders flyttar vidare till Benneberg och där står antecknat i kanten i husförhörlängden:

"Försvunnen (dömd) till lägersmålsbrott med tvenne kvinnspersoner". Han var tydligen ganska hård på kvinnor. Undrar om han har flera oäkta barn på bygden? Jag är nu ganska säker på att han inte fick ett särskilt lätt liv. Som tur är fick hans oäkta dotter Stina Maria ett betydligt bättre liv.

Anders föddes 1823, som femte barn till bonden Sven Pettersson och hans hustru Stina Olsdotter i Bennebergstorp i Ölme. Vid faderns död 1840 flyttar Anders till Varnum och tar plats som dräng. Han arbetar sedan som dräng hela sitt liv och flyttar hit och dit vart och vartannat år. Ett tag försvinner han för mig och det verkar omöjligt att hitta honom, men så småningom hittar jag honom i Karlskoga. Mel-

lan åren 1863-1869 finns han där men flyttar sedan till Kristinehamn. Hit flyttar också Johanna Andersdotter, som Anders gifter sig med 1879. Johanna har redan två oäkta barn och dessutom ett som har dött. Hon får ytterligare ett, dottern Maria Lovisa 1878, och här står Anders antecknad som far. Maria Lovisa uppges vara "idiot". Johanna är född 1845, samma år som Anders oä dotter Stina Maria. Anders och Johanna får även en son tillsammans, August född 1884. Han flyttar till Amerika 1899 – bara 15 år gammal. Från 1886 står Anders som fattighjon och familjen bor på fattiggården. Anders dör 1907. Hustrun Johanna dör 1934, samma år som Anders oäkta dotter Stina Maria. Ja, Anders liv kan inte ha varit en dans på rosor. Det vore intressant att följa hans andra barn för att se om det finns ättlingar, ja det är ju bara den till Amerika utvandrade August, som jag kan vara släkt med. Åtminstone vad jag kan känna till.

Växte upp hos soldatfamilj

Hur blev då livet för Stina Maria, min mormorsmor? Hon hade säkert en tuff uppväxt. Det var väl inte sett med blida ögon att vara s.k. oäkta. En av hennes döttrar, mammas moster Hilda, har berättat att Stina Maria växte upp hos en familj med namnet Siktberg. Detta har jag fått belägg för i min forskning. Soldaten Siktberg var gift med Agnetas syster, så Stina Maria växte alltså upp hos sin moster och hennes familj. Agneta gifter sig så småningom, det gör hon 1854, men Stina Maria bor tydligen aldrig någon längre tid hos modern. Hon finns antecknad

1. Pelargonmuseet stavar Niklasdamm på sin hemsida men eftersom det inte handlar om en dam utan en dam väljer jag den ljudenliga stavningen. Red.

som styvdotter i husförhörlängden 1861-66, men redan 1861, 16 år gammal flyttar hon och börjar att arbeta som piga. 1871 får Stina Maria tjänst hos brukspatron Juhlin på Niklasdamm och hit kommer Axel Emanuel Eriksson som dräng 1872. Det är här han först träffar på familjen Juhlin, som i framtiden kommer att betyda mycket för familjen. Han träffar Stina Maria och de gifter sig 25/1 1874.

Stina Marias uppväxt och åren som piga är det ju svårt att veta något om, men moster Hilda talade alltid så varmt om sina föräldrar och sitt barndomshem så i och med sitt giftermål så tror jag att Stina Maria fick ett ganska bra liv.

När Axels far dör 1874 så flyttar Stina Maria och Axel till Elvetorp, Axels barndomshem, för att hjälpa till på gården. Axels äldre bror gifter sig 1876 och när han bildar egen familj flyttar Stina Maria och Axel till Hedbotten i Varnum, där Axel står som brukare.

Något som är lite anmärkningsvärt är att nämndemannen Anders

Mellqvist även är involverad i Axel Emanuels liv. Anders Mellqvist och hans hustru står som faddrar till Axel Emanuel. Så nämndemannen kände säkert till sambandet när Axel Emanuel och Stina Maria gifter sig. Jag har inte forskat på nämndemannen, men jag inbillar mig att han var en man som tog ansvar för "sitt folk" och kände med dem, vilket jag också tror att brukspatron Juhlin gjorde.

Stina Maria hade nog inte mycket till skolgång, Hon läste hjälpligt, men när hennes barn vuxit upp och flyttat hemifrån och breven hem började komma så blev Stina Maria irriterad över att inte kunna läsa ordentligt och besvara breven själv, så hon lärde sig läsa och skriva ordentligt först i vuxen ålder. Detta har också vår moster Hilda berättat. Jag har två brev i min ägo, som hon skrev till sin dotter Hilda 1920 och 1921 och man kan tydligt se vilken utveckling hennes språk tagit på ett år! Vid den här tiden var Axel Emanuel gårdskarlar vid Elvkullen, dvs "Elementarläroverket för flickor i Kristinehamn".

Familjen kom dit innan ägaren till fastigheten, brukspatron Juhlin år 1905 donerade den med syftet att bygga om den till flickskola och Axel blev kvar där resten av sitt liv. Kanske Stina Maria fick hjälp med att lära sig läsa och skriva där! Jag tror att familjen var väl ansedd där eftersom flera i familjen arbetade där både innan det blev flickskola och efter.

Sorger

Stina Maria fick uppleva en hel del sorger i sitt liv. Hon födde tio barn varav två dog redan som barn, Karl Oskar (1882-1896) och Mariana Teresia (1890-96). Båda dog i scharlakansfeber. Det hörde ju mer eller mindre till vardagen att en del barn dog som små. Ytterligare en dotter, min mormor Clara, dog 1929, då för övrigt Stina Maria var bosatt hos henne i Mora, något som jag tidigare skrivit om (publicerat i VA 2015:4). Stina Maria flyttade dit efter Axel Emanuels död 1927. Två av sönerna och en dotter emigrerade till Amerika. Stina Maria återsåg aldrig någon av dem. Den ene sonen, Erik Fritiof f 1884,

Gamla Flickskolan i Kristinehamn, numera Jakobsbergsskolan, fotograferad 2016.

flyttade till Amerika 1902 och när han vid ett tillfälle var på besök i Sverige träffade jag faktiskt honom. Han dog barnlös 1966 och alla hans syskon och syskonbarn var arvingar, vilket jag kommer ihåg vållade en hel del problem och det tog flera år innan det lilla arvet var fördelat. Dottern försvann i Amerika och återfanns inte förrän Stina Maria var död.

När min mormor Clara blev sjuk 1929 så slutade hennes syster Hilda sitt arbete och flyttade till Mora för att hjälpa familjen och hon var kvar ända till november 1930 alltså mer än ett år efter Claras död. Stina Maria fick flytta tillbaka till Kristinehamn i juni 1930. Hon flyttade då till en son och hans familj. Jag fick också höra av moster Hilda

att hon inte var så glad över detta. Hon hade trivts så bra hos Clara och hennes familj, men eftersom Clara hade dött så hade hon ju inget val.

Undrar om Stina Maria någon gång fick veta vem som var hennes far? Och om han någonsin brydde sig om hur det gått för henne? Ja, det lär vi aldrig få veta. Stina Maria dog 4/6 1934 i Kristinehamn.

Stina Maria och Axel Emanuel, min mormor Clara sittande längst till höger och hennes syster Hilda längst upp till höger. Ytterligare en dotter och en son med sina makar.

Stina Maria och Axel Emanuel Eriksson på utflykt verkar det som.

Stina Maria, min morfar Olof och mormor Clara Erkers samt en väninna till mormor fotograferade i Mora.

Grav A88-89 på Rudskoga kyrkogård – Johannes Bengtssons familj

av Anders Höglund

Kristinehamns pastorat gav år 2013 ut boken *Kyrkogårdar i Kristinehamn Bevarandeplaner*. Där listas värdefulla och mycket värdefulla gravstenar. De värdefulla bör bevaras, och de mycket värdefulla ska bevaras.

Bland de mycket värdefulla gravstenarna på Rudskoga kyrkogård, finns på grav nummer A88-89. Om den noteras följande: *Urvalskriterier: Inskription på fram- och baksida, material kalksten-järnkors, ortnamn, hög ålder, miljöskapande placering vid mur. Inskription på framsida: Maria Svensson *1845 †1910, Kristina Andersson *1876 †1913, E. Andersson *1908 †1933. Inskription baksida: Här hvilar; Hustr. M C E D, Wäglösa Föd. 1809 Död 1859, Dotter Joh. Soph. Föd. 1851 Död 1856, Hustr. A L A D, Wäglösa Föd. 1820 Död 1861 Sw. Ps. Bo. 482., Hustr. K L B D, Född 1811 Död 1883.*

Baksidestext om tre hustrur och en dotter

M C E D, var Maria Cajsa E Persdotter, född 6/10 1809 i Skogagården, Visnums församling, död 3/7 1859 i Wäglösa.

Dottern Joh. Soph, var Johanna Sophia Johannesdotter, född 30/10 1851 i Wäglösa, död där 7/8 1856, av mässling.

A L A D, var Anna Lisa Andersdotter, född 30/12 1820 i Wäglösa, död där 23/10 1861, av feber.

K L B D, var Karolina Bengtsdotter, född 30/4 1811 i Östra Guttebol, Rudskoga, död 14/4 1883 i Wäglösa.

Mannen, som var gift tre gånger, var Johannes Bengtsson, född 4/12 1810 i Wäglösa, död där 16/1 1894. Han finns inte omnämnd i texten på gravstenen. Det går inte att belägga om han är begravd i samma grav, eller på annan plats.

Johannes Bengtsson, och första hustrun, Maria Cajsa Persdotter, hade två döttrar som levde till vuxen ålder. Det var Stina Maria Johannesdotter (1837-?) och Sara Lisa Johannesdotter (1845-1910). Båda har levande ättlingar i och utanför Rudskoga socken.

Johannes Bengtsson har i fem led förfäder födda i Wäglösa. Fadern, Bengt Johansson (1777-ca 1842), farfar Johan Månsson 1747-ca 1804), farfars far Magnus Eriksson

(1707-1795), farfars farfar Erik Biörsson, kyrkvård (1667-1709) och farfars farfars far Biör Folkesson, häradssdomare (1607-1703).

Före Biör Folkesson, känner vi tre generationer med anknytning till Wäglösa och Revsten, Rudskoga. Det är Folke Bengtsson, nämndeman (1580-1662), Bengt Biörsson, nämndeman (ca 1550-1627) och Biör Larsson, fjärdingsman.

Framsidedestexten

Kristina Andersson *1876 †1913, är Johannes Bengtssons barnbarn, Kristina Sofia Niklasdotter, född 22/1 1876 i Wäglösa, död där 12/8 1913. De övriga två, Maria Svensson och E Andersson, har hittills inte gått att identifiera.

Ett barnbarns barn till Johannes Bengtsson

Den 29 maj 1911 föddes Johan (John) Erik Paulus Andersson i Wäglösa. Han var son till ovan nämnda Kristina Sofia Niklasdotter. John var bara dryga två år när han blev moderlös. Mammans syster Augusta Matilda och hennes man Teodor Andersson, tog hand om John, som fosterbarn. Familjen bodde först i Grunnebacka, Rudskoga. Teodor var skraddare. År 1933 flyttade familjen till Fjugesta, Örebro län.

John ändrade sitt efternamn från Andersson till Rudsvik, uppenbarligen för att understryka kopplingen till födelsesocken Rudskoga.

John var under sin yrkesverksamma tid fotograf. Han dog 28/5 1981 i Fjugesta.

Sommarateljé på Skagersbrunn i Rudskoga

Av Anders Höglund

År 1883 startade Albin Andersson en fotoateljé i Karlskoga. År 1903 anställdes Pontus Andersson som lärling. Trots lika efternamn, hade de inga släktband. Pontus och andra lärlingar hade ofta hand om så kallade sommarateljéer på andra orter. En sommarateljé hade Albin Andersson på Skagersbrunn i Rudskoga.

Pontus Andersson övertog ateljén i Karlskoga år 1911, efter att hans läromästare avlidit.

År 1962, vid 76 års ålder, tyckte han att det var dags att lägga kameran på hyllan.

Söndagen den 28 november 1971 var en stor dag för Hembygdsföreningen i Karlskoga. Då fick föreningen överta många tusen glasplåtar, efter den nyligen bortgångne Pontus Andersson. De uppskattar vikten av glasplåtarna till två ton.

Nu håller Lennart Gustafsson i Degerfors på med att rengöra och skanna de gamla glasplåtarna. Hittills har han bland annat identifierat cirka 150 foton med anknytning till Skagersbrunn. Dessa ingår nu i Rudskoga hembygdsförenings bildarkiv

Pojken på bilden, är Johan (John) Erik Paulus Andersson (1911-1981).

De vuxna är hans moster Augusta Matilda Niklasdotter, och morbrodern Teodor Andersson. Efter att John blev moderlös, var han fosterbarn hos mostern och morbrodern.

Kortet är taget i mitten av 1910-talet, av Pontus Andersson, som hade fotoateljé i Karlskoga.

Platsen för fotograferingen är kurorten Skagersbrunn i Rudskoga, där bland andra, Pontus Andersson, hade sommarateljé. Många fotografer använde denna kuliss som bakgrund.

Utanför Stora hotellet på Skagersbrunn, Rudskoga. Foto, Pontus Andersson, eller någon av hans anställda, cirka 1920.

Ett sommarfynd om Filip-Siri

av Anneli Johannesson

Vid ett besök i min mammas föräldrahem i början av sommaren 2016 gick jag igenom en låda med gamla foton och brev. De har tillhört min mormor och hennes föräldrar. Där fanns mycket som var nytt för mig, bland annat den notis som visas här intill. Ante Antee som var en känd kulturprofil i norra Värmland har skrivit notisen om min mormorsmor när hon fyllde 90 år i oktober 1944.

Egna anteckningar

Jag har en del anteckningar från intervjuer med mamma och morbröderna från början av åttio-talet men notisen fyller på med lite mer fakta trots att den är så kortfattad.

Jag har skrivit in henne som Sigríð Olsdotter (Lagerqvist), född 1854-10-09 i Stommen, Dalby, död 1948-10-21 i Filipstugan, Norra Finnskoga. Alltså blev hon 94 år!

Hon föddes i det som idag är Sysslebäck. Efter några år blev föräldrarna torpare på Präst-Jansheden som låg på västra sidan av älven. Efternamnet Lagerqvist finns med från hennes farfars far som var prästen Anders Lagerqvist. Hans son kallades Präst-Jan (därifrån kom namnet på torpet).

Hon flyttade hemifrån när hon var 18 år och arbetade som piga. Tillbaka hem igen kom hon 13 år senare dvs 1885, samma år som hon gifte sig. En morbror berättade att hon var i Härjedalen som kokerska när hon mötte sin blivande man.

De nygifta flyttade till Filipstugan, Västra Kärrbackstrand där maken Lars Olsson står som arbetare och lägenhetsägare. Sigríð kallades Filip-Siri. I rask takt fick de sex barn. Av dessa blev bara

Kvinnlig rallare.

Änkefru Sigríð Olsson, N. Finnskoga,

90 år fyllde nyligen änkefru Sigríð Olsson, Kärrbackstrand, N. Finnskoga, Värmland.

Sigríð Olsson är alltigenom en kvinna, som ända från barndomen fått veta av vad slitsamt arbete vill säga. Hon är född i Dalby socken i Värmland, men genom sitt äktenskap med hemmansägaren Lars Olsson i Kärrbackstrand kom hon att flytta till N. Finnskoga, där hon tillsammans med sonen Olof och sina barnbarn tillbringar en lugn och bekymmersfri ålderdom.

Men arbetar gör hon fortfarande. I flera års tid har hon bl. a. stickat alla strumpor och vantar, till hela familjens behov och gör det ännu.

Begåvad med en god hälsa är hon i rörelse från morgon till kväll. Tidningar läser hon regelbundet, och det utan glasögon t. o. m.

Sigríð Olsson var med på den tid barkbröd bjöds vid bordet, och under då det fanns vargar i de värmländska skogsbygderna var hon ofta ögonvittne till dessas bärsärkagång bland småkreaturen. Hon har även fått pröva på en del karlgöra. Bl. a. har hon även varit "rallare" vid landsvägsbygget upp genom Klarälvsdalen åren 1872—1873, ett hårt men ganska vanligt kvinnfolksjobb på den tiden.

Ante Antee.

två kvar på orten - övriga flyttade till Torsby, Frösön, Stockholm och Saskatchewan i Kanada.

Min mamma kom ihåg att hon var snäll och rakryggad med långa kjolar och att hon alltid hade sockerbitar i förklädesfickorna till barnbarnen.

Om barkbrödstiderna: Min mormor visade mig på ängssyra och sa att de hade drygat ut maten med det när det var ont om mat.

Om vargarna: Mormor berättade också att en trollkunnig kärring någon gång på 1800-talet hade trollat så att vargarna skulle vara borta från Värmland i 100 år. – Det här hörde jag på 70-talet och tänkte - Jaja, de är ju utrotade. Men ... nu är de tillbaka.

DNA-koppling

För de som är intresserade av DNA kan jag komplettera med Sigríðs (och därmed mitt) mtDNA: Grenen kallas Z1a1. Fortsättningen bakåt på raka mödernet så långt jag känner till ser ut så här:

Karin Eskilsdotter f 17 dec 1829, Stommen, Dalby

Sigríð Olsdotter, f 17 jan 1798, Bengtberget, Dalby

Marit Olsdotter, 1767, Stommen, Dalby

Sara Caspersdotter, f 1735, N:a Råda

Rosina Larsdotter, f 1707 Prästbol, N:a Råda

Helena Fernelia, f c1665, Yngshyttan, Färnebo

Rusina Månsdotter, f c1616

Rusina Fredriksdotter

Viss osäkerhet angående årtal och orter i de äldsta leden, men de levde och dog i Filipstadstrakten.

Från armod till guldmedalj

av Anders Möller

Den här berättelsen har sin början den 5 december 1855 i torpet Rasten under Hammar herrgård i Bro socken i Värmland. F d fältjägaren och nuvarande statardrängen Anders Andersson Kilander och hustrun Maria Carlsdotter får sitt nionde barn, sonen Evald Napoleon. Även om den äldste sonen Anders Gustaf (f 1836) flyttat till Karlstad ett par månader tidigare är det sedan långt tillbaka trångt i det lilla torpet. Två av sönerna, Carl Nicolaus (f 1838) och Carl Wilhelm (f 1840), hade båda dött vid 1 1/2 års ålder. Kvar i torpet bor förutom föräldrarna barnen Johan Fredrik (f 1843), Carl Herman (f 1845), Maria Kajsa (f 1848), Hedda Fredrika (f 1850), Axel Otto (f 1853) och nu den senaste sonen Evald Napoleon. Även om statardrängen Anders Kilander när en önskan om ett bättre boende och bättre förutsättningar för sin stora familj sitter familjen fast i godsägarens klor. För en fattig statardräng är det i stort sett omöjligt att bryta upp och skaffa ett bättre liv. Ännu ett barn, Jan August (1858), ser dagens ljus i det lilla torpet och trångboddheten ökar ytterligare.

Anders Kilander dör 1861 endast 49 år gammal och den nu 6-årige sonen blir faderlös. Modern och de hemmavarande barnen tillåts bo kvar i torpet. Allt eftersom tiden går flyttar det ena efter andra syskonet iväg för att finna sin egen försörjning. Johan Fredrik som har lärt till skomakare gifter sig 1865 och flyttar till Nolbytorp. Sonen Carl

Herman gifter sig 1866 och tar över som torpare i Rasten och låter modern och de andra syskonen bo kvar. Dottern Maria Kajsa flyttar 1865 och blir piga i Bynsberg. Två år senare gifter sig dottern Hedda Fredrika och flyttar till Gillberga.

Det är både fattigt och ont om arbete hos de stora godsägarna på hemmaplan. "Lösdrivaren" Axel Otto som inte lyckats få något vettigt arbete bestämmer sig för att följa med sin storebror Anders Gustaf när han 1872 vandrar norrut till Hälsingland. Evald som är näst yngst i familjen lyckas inte heller få något stadigt arbete och även han blir snart klassad som lösdrivare. I samband med de äldre brödernas avfärd norrut flyttar han 1872 in i torpet Aspengren under Hammar. Till och från arbetar han som dräng åt Hammar. Säkerligen får han nu och då information från sina äldre bröder i Hälsingland att det där finns gott om jobb. Därför bryter

även han, den 12 februari 1878, till slut upp från Bro socken och vänder Hammar ryggen och vandrar norrut. Med honom följer även systemen Maria Kajsa och hennes make. Enligt flyttattesterna ämnar sig syskonen att flytta till Forsa socken där de två bröderna redan finns på plats.

Till Hälsingland

Forsa socken ligger vid Dellensjöarna, inte särskilt långt från Hudiksvall, och är från början ett utpräglat bondesamhälle. Samhället kommer att förändras helt genom industrialismens intåg och tillkomsten av nödvändig infrastruktur som järnväg och kanal för båtar. Ångsågen i Forsa började byggas 1857 och har sedan stor betydelse för bygdens utveckling. Något senare etableras Forsså Träpappsfabrik som förädlar trämassa till papp. Fabriken blir en stor arbetsgivare i trakten. Här etableras även ett

Familjen Evald Kilander med svärmor Margareta Blomqvist framför huset i Hässelby ca 1906.

flertal andra industrier som t ex vattensåg, stenkärleksfabrik och linspinneri, vilka alla bidrar till ytterligare arbetstillfällen. Samtliga industrier har behov av kompetent arbetskraft, samtidigt som det också är ett stort behov av skickliga skogsarbetare. Då konkurrensen om det minskade antalet arbetstillfällen ökar i andra delar av landet är det många som arbetsinvandrar till regionen. De flesta kommer faktiskt gående från Värmland, där bruksnedläggningar slagit hårt, och nästan lika många från Dalarna, men stora delar av övriga landet är representerade.

Evald har siktet inställt på träpappfabriken i Forsa där han också blir anställd som arbetare. Under sitt första halvår i Forsa träffar Evald stenhuggardottern Anna Margareta Blomqvist, vars fader med familj hade lämnat hemmet i Kolbäck 1858 för Forsa i samband med att många arbetstillfällen försvann då ombyggnaden av Strömsholms kanal avslutades. Det unga paret hinner inte träffas speciellt mycket innan familjen Blomqvist, i oktober 1878, flyttar vidare till Stockholm i jakten på bättre livsvillkor. Anna Margaretas och Evalds vägar skiljs nu åt men de kommer mötas igen och så småningom bli ett par, fast på annan ort. Redan i juli 1879 återvänder Anna Margareta till Forsa där hon arbetar som sömmerska.

Under tiden har Evald påbörjat nytt arbete på en bogserbåt som drar timmer på Dellensjöarna för Forsa Ångsåg. Evald blir kvar där till 1881 då han lyckas få anställning som maskinist på en av Stockholm Stads Renhållningsverks mindre bogserbåtar. För andra gången i sitt liv bryter han upp och denna gång går färden till huvudstaden, där han bosätter sig i Storkyrkoförsamlingen i centrala staden. I sitt nya arbete lär han sig snart farlederna både i Mälaren och i skärgården. Han återser Anna Margareta på senhösten 1881 då hon återvänder från Hudiksvall till Stockholm. Pa-

Evald Kilander och hustrun Anna Margareta samt två döttrar och barnbarn i gröngräset utanför huset i Hässelby 1923.

ret gifter sig den 18 oktober 1881 i Storkyrkan men bosätter sig i Maria Magdalena församling. Det första av parets 11 barn föds året efter och familjen växer sedan med ungefär ett barn vartannat år. År 1890 har familjen vuxit till sju personer och består, förutom föräldrarna, av barnen Karl David (f 1882), Evald Jonatan (f 1884), Gustaf Daniel (f 1885), John Napoleon (f 1887) och Rut Sofia (f 1889). Familjen flyttar till Spånga för att få ett rymligare boende än en lägenhet i staden.

Familjen växer ytterligare då barnen Maria Magdalena (f 1892), Märta Regina (f 1893), Anna Elisabet (f 1896), Ester Kristina, skribentens mormor, (f 1898), Karin Rebecka (f 1901) och Sven Natanael (f 1903) föds. Under åren har familjens ekonomi blivit riktigt god och Evald låter, som en de första, bygga sig ett hus i Hässelby Villastad när exploateringen av området börjar. År 1906 är det dags för inflyttning i nya huset. Något år senare blir platsen som befälhavare på bogserbåten ledig och Evald får platsen, med ökade inkomster som följd. Efter ytterligare några år blir han anställd som befälhavare på den betydligt större bogserbåten Ferm. Familjen som nu både bor rymligt och har god ekonomi drabbas av sorg då sonen Gustaf Daniel dör

endast 20 år gammal. Men livet går vidare. År 1909 flyttar svärmormodern Magdalena Olsdotter Blomkvist och med henne Anna Margaretas äldste bror Frans Johan in i huset. Evald och Anna Margaretas egna barn växer upp och börjar allt eftersom att lämna hemmet. Sonen Karl David utbildar sig och avancerar till övermaskinist och sonen Evald Jonatan är styrman, men kommer att avancera till kanalskeppare på Göta Kanal och senare till kapten och befälhavare på "Vätterns fänge", ångfartyget Motala Express. Men det är en helt annan historia. Sonen Johan Napoleon flyttar till Amerika 1905 men återkommer till hemmet ett år senare och utbildar sig till ingenjör. Dottern Rut Sofia gifter sig och flyttar till Skåne.

Baptist

På sin fritid lägger Evald mycket tid på etablera en baptistförsamling i Hässelby. För honom blir församlingen central i livet och han är både drivande inom församlingens arbete och innehar genom åren flera förtroendeposter. Vid besök från andra svenska baptistförsamlingar låter han besökarna bo i familjens hem i Hässelby. Hans barn präglas naturligtvis av Evalds stora engagemang i församlingen och hans djupa och ärliga religiösa tro.

Fortsättning på nästa sida

Anita Maria Karlsson: Obemärkta kvinnor och okända män

Mariakamelus förlag, Nora 2016. ISBN 978-91-982211-6-9. 198 sidor, häftad. Beställes från Mariakamelus förlag, Finnshyttan 122, 713 94 Nora eller e-post mariakamel@telia.com

En släkting till min pappa har levt hela sitt liv i Värmland, men har Skänninge som födelseort. Där föddes hon 1923, när hennes mamma hade tagit in på förlossningshem. Pappan var känd, en ung man från trakten. Något äktenskap mellan flickans föräldrar blev det aldrig, utan båda blev gifta på varsitt håll. Flickan fick med tiden sin styvfars släktnamn och berättelsen har varit omgärdad med viss diskretion i familjen.

Boken om obemärkta kvinnor och okända män tar sin utgångspunkt i lokalthistorisk forskning i Järnboås i Örebro län och landskapet Västmanland. Där fanns just ett sådant privat förlossningshem. Författaren ställde sig frågan om hur länge dessa verksamheter förekom. Det har inte så funnits så mycket forskning i ämnet. Vart reste de gravida

Fortsättning från föregående sida

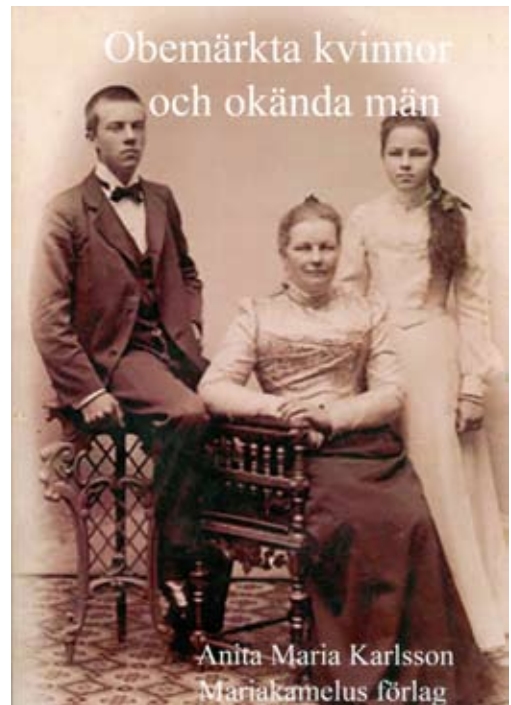
År 1920 har tiden kommit för ångbåtskaptenen Evald Kilander att pensionera sig. Under 40 års tjänst i Stockholms Stad, har han erhållit flera erkännanden och belöningar och vid sin pension är han också, enligt dödsrunan i Stockholms dagstidningar, innehavare av Pro Patrias stora guldmedalj för sin tjänsteplikt. Åren fram till sin död vid 85 års ålder i Hässelby den 20 januari 1942 ägnar han åt sin familj och ”sin” baptistförsamling. Hans hustru levde ytterligare några år innan det var hennes tur att år 1950 lämna jordelivet, drygt 89 år gammal.

kvinnor som ville föda barn utan att någon skulle veta om det hemma?

Eftersom mer än 70 år förflutit sedan den period som framför allt skildras i boken är det nu möjligt att undersöka mera om vad som verkligen hände. I boken görs det genom en rad historiska uppgifter från t.ex. kyrkoarkiven men också genom att människor har berättat om vad som hände. Författaren har också sökt information i tidningar som ”Husmodern” som hade annonser riktade mot ”obemärkta”, men också genom att studera publicerad litteratur och offentliga utredningar och statistik.

Fram till 1917 fanns det möjlighet att föda barn helt anonymt. Mar-drömmen för en släkttforskare är väl att finna att föräldrarna till en sökt person är ”okända”, där det kan då är mycket svårt att få reda på vem som är föräldrar till ett barn. Gustav III:s ”barnmordsplakat” från 1778 hade dock det vällovliga syftet att minska antalet spädbarn som döddes av förtvivlade mödrar.

Anita Maria Karlsson har kunnat hitta en rad förlossningshem, både på landsbygden och i städerna. Det är framför allt under 1900-talets första hälft som de privata förlossningshemmen existerade. Författaren växlar på ett utmärkt sätt mellan makro- och mikroperspektiv. Fjorton kvinnor kom till Järnboås från andra platser på 1920-talet och födde barn. De kom från Örebro, Stockholm och Uppsala, men även från Dalarna, Östergötland, Småland och Västerbotten. Några hade yrkestitlar som lärarinna, kassörska eller fotografibiträde.

Det är sannolikt att den som undersöker förhållandena rörande andra förlossningshem i Sverige skulle möta liknande resultat för denna tidsperiod. Författaren kallar bokens ämne för hittills ”obeforskad” kvinnohistoria – men det är en historia som berör så många människor som lever idag, i en annan tid. Det finns förstås många tragiska fall men också barn som fick goda liv trots att de haft oddsen mot sig när de såg dagens ljus.

En omfattande del av boken upptas av förteckningar över vilka förlossningshem som existerat under 1900-talets första hälft. Förlossningshem som tog emot ogifta mödrar fanns i Forshaga (Anna Hyldentongs), Hynboholm och Skåre (Klara Magnussons). ”Vanliga” förlossningshem fanns i Säffle, Sunne, Arvika, Kristinehamn och Karlstad.

Boken har en enkel grafisk utformning men är rikt illustrerad och fotona är relativt väl återgivna.

Carl-Johan Ivarsson

Avgående ordförande har ordet

Det har alltid funnits ett historiskt intresse hos mig och därför började jag med släktforskning direkt efter pensioneringen 1999. Det blev i stort sett ett heltidsarbete under fem år. Mycket har förändrats sedan dess. Då satt man med mikrofon, som delvis beställdes från SVAR, man fick också åka runt till de olika församlingarna för att läsa i kyrkböckerna. Besöken i församlingarna ser jag tillbaka på som positiva händelser.

När jag nu slutar min tid i styrelsen vill jag berätta vad styrelsen åstadkommit. Jag har ju delvis varit delaktig i detta. Jag kom med i styrelsen 2004 efter en förfrågan från dåvarande ordförande Lars Gunnar Sander. Då hade föreningen 1039 medlemmar och fram till idag har det ökat till 1650.

Vid en planeringsdag, som var ett nytt moment, organiserades styrelsen upp i ansvars-grupper. Anledningen var att vi startade upp ett antal nya verksamheter, såsom:

- * regelbunden programverksamhet kvällstid på Arkivcentrum
- * verksamhet för daglediga, eftermiddagstid två gånger per månad

* en så kallad ”Yttre verksamhet” genom samarbete med hembygdsföreningar i Värmland,

bl. a. Julmarknaden i Forshaga, Höstmarknaden i Ransäter, Klarhölja på Kärnåsen mm.

* ett projekt för att organisera lokala släktforskargrupper eftersom föreningen är en länsförening. Dessa finns nu på sju platser i Värmland och nya grupper är på gång.

* avtal har slutits med Värmlandsarkiv, som nyligen är uppdaterat

* samarbetsavtal är också upprättat med Folkuniversitetet i Värmland. Det ger oss bl.a. tillgång till deras lokaler.

Höjdpunkten under min tid i styrelsen var Släktforskardagarna 2014 på Karlstad CCC. Förberedelser, genomförande samt efterarbete sysselsatte delar av styrelsen och flera andra under tre år. Glädjande var att arrangemanget blev mycket lyckat.

Till årsmötet 18 februari släpps vår nya moderna hemsida, som innebär en avsevärd förbättring och en modern layout. Nu är det inte bara redaktören som kan göra ändringar och tillägg.

Tack vare våra massutskick, som vår kassör gör till de medlemmar som har e-post (ca 900 st), har vi sett en större aktivitet på alla områden inom vår förening. Föreningen finns nu även med på Facebook. Detta är populärt och gruppen har idag ca 500 deltagare.

Vid styrelsemötet i höstas beslutades att VärmlandsAnor skall tryckas i färg från 2017:1.

Efter att ha gått igenom de flesta deltagarlistor under tiden 2001-2016, kan jag räkna till att jag har hållit ca 70 kurser i släktforskning, med i snitt 7 deltagare per kurs. Kurserna har genomförts i regi av Vuxenskolan, Medborgarskolan samt Folkuniversitetet och i somras även på Sandvikengården i Edane. Många av kursdeltagarna är nu medlemmar i föreningen, bl. a. är fem av dem styrelseledamöter.

Som medlem och styrelseledamot i Värmlands Släktforskarförening har jag under åren upplevt ett mycket gott kamratskap och jag har blivit många erfarenheter rikare.

Till sist vill jag önska den nye ordföranden Lars Lundell lycka till!

Hans Olsson

Avgående ordförande Hans Olsson till vänster lämnar över ordförandeklubban till Lars Lundell. Foto: Carl-Johan Ivarsson

Presentation av ny ordförande

Jag heter Lars Lundell och är föreningens tillkommande ordförande. Jag har varit medlem av Värmlands Släktforskarförening sedan slutet av 1990-talet och i föreningsarbetet har jag varit engagerad i släktforskarjouren på Arkivcentrum i Karlstad. Jag har även lämnat bidrag till Sveriges Dödbok 3, då föreningen koordinerade arbetet med Värmlandsförsamlingarna.

Även om jag är född Stockholm, så hittar man i alla fall en åttondels värmlänning och det är min farfars mor, vars rötter främst återfinns i Gustav Adolf, Norra Råda och Sunnemo församlingar, som jag har att tacka för detta. Bland intressanta figurer bakåt i tiden har jag hittat Stalle-Pelle i Örsjön och Lång-Kristoffer i Sundsjön och det gör mig med säkert släkt med en hel del av föreningens medlemmar! För övrigt är mina anor utspridda från Blekinge i söder, via Västergötland, Sörmland och Dalarna, upp till Hälsingland och ska man tala bovar i släkten, vill jag nog föra fram gamle Per Truetsson i Vaghult, som som sakfällades

”effter egen bekänningh för olofl. Skogshygge” av tre bokar till 36 daler i böter av Listers häradsrätt i Blekinge sommaren 1702.

Mitt största släktforskararbete gör jag för närvarande i de tre ovan nämnda församlingarna. Jag tyckte att jag hade kommit till vägs ände i kyrkböckerna med min egen släkt, så för att ha något att syssla med började jag sammanställa en sockengenealogi, ett projekt som fortfarande pågår och som säkerligen kommer hålla mig sysselsatt en lång tid framöver. När jag inte håller på med detta projekt gör jag ibland nedslag i andra kyrkböcker och registrerar dessa, bland annat Rättvik i Dalarna och Långared i Västergötland.

Det är en ekonomiskt sund förening som Hans lämnar över ordförandeklubban för, inte minst som ett resultat av det herkulesarbete som gjordes vid släktforskar dagarna i Karlstad för lite drygt två och ett halvt år sedan, då föreningen stod som arrangör. Verksamheten är

också livaktig, med allt från föredrag till släktforskarhjälp och med arrangemang i Karlstad och ute i lokalgrupperna runt om i Värmland. Dessutom har vi även en utmärkt tidning som nu börjar utkomma i färg och på nätet finns en mycket aktiv Facebook-grupp och en hemsida, som snart kommer begåvas med ett nytt och fräscht utseende.

Kort sagt manegen är mycket väl krattad och det är med ödmjukhet jag tar vid efter Hans, som har nedlagt ett mycket stort arbete till föreningens fromma, men som nog inte kan se sig som helt avdankad eftersom jag säkert kommer rådfråga honom en hel del även efter årsmötet.

Men det är inte med en överdriven oro, utan snarare förväntan, som jag ser fram emot det kommande arbetet, för jag är övertygad om att jag kommer få mycket god hjälp av föreningens medlemmar och kollegor i styrelsen med att försvara och utveckla det vi är, nämligen Sveriges bästa släktforskarförening!

Lars Lundell

Tre nya i styrelsen

Vid årsmötet fick föreningen tre nya styrelseledamöter! Vi hälsar dem välkomna och låter dem få presentera sig själva:

Kjell Hasselroth

Jag är född och uppväxt i Forshaga, där bar jag efternamnet Magnusson. Min familj bestämde att vi skulle byta till min mors släktnamn Hasselroth. I mitt yrkesliv har jag varit yrkesofficer på Värmlands regemente fram till nedläggningen 2000. Efter det var jag verksam på Försvarshögskolan i Karlstad där jag åkte landet runt och undervisade på IT-system för personalredovisning. Är nu sedan några år

pensionär och bor i Karlstad och i Högboda där jag har en liten skogsfastighet. Är även engagerad i Brigadmuseum och i Värmlands regementes kamratförening.

Släktforskningen började jag med ca 8 år sedan. Mycket av forskningen på min mors sida har jag fått hjälp med. Den publicerade jag som antavla 184 i Värmlands Anor 2014:1. Är också medlem i DIS och jag har också publicerat min forskning i Disbyt. Jag använder mig av programmet “Min Släkt” och bedriver även utbildning på programmet via Medborgarskolan i Karlstad. Är nyfiken på vad DNA-Släktforsk-

ning kan ge för information, så det får väl bli nästa projekt. Känner mig hedrad av att jag har blivit invald i styrelsen och skall försöka göra mitt bästa för att en bra förening skall bli ännu bättre.

Bengt-Åke Svenningsson

Född och uppvuxen i Jönköping. Därefter följde studier i Lund. Sedan 1980 bosatt i Karlstad, där jag fram till pensioneringen jobbat som högstadielärare.

Började släktforska för ca 2 år sedan och gick i samband med det med i föreningen. Har deltagit flitigt i Facebook-grupper om släkt-

forskning och också varit jourhavande släktforskare på Arkivcentrum.

Ett annat stort intresse är musik (folkmusik), där jag faktiskt vid något tillfälle haft nytta av mina släktforskningskunskaper.

Britt-Marie Johansson

Jag är en värmländska som är uppväxt i Forshaga där jag också är bosatt idag efter en kortare period som bosatt i Karlstad. I mitt yrkesliv har jag i 40 år arbetat på Telia där jag till största delen arbetat som kompetensutvecklare dvs. utbildat både nyanställd och befintlig personal.

Mitt intresse för släktforskning startade i slutet på 1980-talet då det kom ett brev från USA där släktingar sökte efter sin svenska släkt. Idag vet jag att mina anor kommer mestadels från Värmland med inslag från Närke och Skåne.

*Bengt-Åke Svenningsson, Kjell Hasselroth och Britt-Marie Johansson är nya i föreningens styrelse.
Foto: Carl-Johan Ivarsson*

Det är bönder, ladugårdskarlar, pigor och drängar i en lång rad med inslag av en och annan indelt soldat så jag kan med stolthet säga att jag är kommen från ”de grå stugornas folk”.

Sedan många år har jag varit medlem i Värmlands Släktforskarföre-

ing. Från 2017 är jag ny medlem i styrelsen och verksam i föreningens programgrupp.

Årsmötet avklarar

Föreningens årsmöte har traditionellt ägt rum i andra halvan av mars. Förra året hann vi t.o.m. in i april månad. Men i år blev det ändring på detta, och årsmötet ägde rum i mitten av februari. Ni får läsa verksamhetsberättelse och resultat- och balansräkning i detta nummer istället, när de är godkända av årsmötet och ansvarsfrihet är beviljad.

Ett 30-tal medlemmar infann sig på Arkivcentrum lördagen den 18 februari, en grå dag med mycket is på gatorna. Som mötesordförande fungerade Folkuniversitetets distriktschef Thomas Ringsby, medan Gunnar Jonsson var ”ständig” se-

kreterare. Han påbörjar nu sitt 25:e år i denna uppgift i föreningen.

Den ena stora nyheten vid årsmötet var att styrelsen fick en större förnyelse. Hans Olsson tackade för sig som ordförande, efter sin andra period. Hans efterträdare blir Lars Lundell, som presenterar sig på annan plats i tidningen. Av den övriga styrelsen så omvaldes Thore Jansson, Gunnar Jonsson, Sonja Östlund Skagerud och Eva Lejrin. Stefan Svensson tackade för sig efter två år och ersattes av Britt-Marie Johansson. Anneli Johansson och Sune Paulsson slutade mitt i sina mandatperioder och ersätts av Kjell Hasselroth och Bengt-Åke Svenningsson som valdes för ett år.

De nya styrelseledamöterna presenterar sig också i detta nummer av VärmlandsAnor.

Hans Olsson avtackades med en blomma av Lars Lundell och utsågs av årsmötet till hedersmedlem i Värmlands Släktforskarförening. Hans syntes första gången i denna tidnings spalter i nr 2002:1 och invaldes i styrelsen 2004. Under släktforskardagarna 2014 fungerade Hans som mässgeneral.

Efter årsmötet vidtog smörgåstårta med släktforskarprat under gemytliga former i Almqvistsalen.

Carl-Johan Ivarsson

Med VSF:s styrelse till Brigadmuseum

Brigadmuseum besöktes den 15 december 2016. Hans Olsson med sina genuina kunskaper i ämnet stod för guidningen, fotograferade och skrev gjorde Hans Löfgren. Den som vill veta mer om museet kan besöka www.brigadmuseum.se

Museiföreningens ordförande Björn Tomtlund välkomnar och berättar om museets tillkomst och dess huvuduppgift, att skildra kalla kriget, d.v.s. den långa perioden av politisk spänning mellan öst och väst och då främst mellan USA och Sovjetunionen. Samt hur detta förhållande påverkade vårt land. På tavlor längs besöksvägen berättas om politiska beslut och viktiga händelser i en tid då krigshotet aldrig var långt borta.

Bland det första besökaren möter är en bild av den sönderbombade staden Berlin. Ganska snart efter krigsslutet 1945 uppstod motsättningar mellan de allierade och Sovjetunionen om den i zoner uppdelade stadens status. När sedan Sovjetunionen utsåg den östra delen till Östtysklands huvudstad stärktes intressekonflikten ytterligare och man hade redan då börjat tala om kalla kriget.

Berlinmuren byggdes 1961 efter att mer än 2,5 miljoner östtyskar flytt till friheten i väst. Muren kom att bli kalla krigets mest påtagliga symbol, och då inte enbart för den delade staden Berlin, utan även för Tysklands och Europas uppdelning i en fri, demokratisk del och i en totalitär kommunistisk diktatur.

Ett svenskt kök från brytningstiden mellan 1940- och 50-tal. Också en brytningstid mellan krigsårens självförsörjande jordbrukshälle och den påbörjade urbaniseringsprocessen, en följd av industrins efterfrågan på arbetskraft som nu också påskyndade glesbygdsavfolkning.

För att tillmötesgå fotografens önskan har de närvarande styrelseledamöterna tagit dansbanan i besittning. Från vänster, en kvinnlig dansbanebesökare, Thore Jansson, Eva Lejrin, Sonja Skagerud Östlund, Gunnar Jonsson, Hans Olsson, en militär dansbanebesökare och Sune Paulsson.

Utställningen visar också delar av svenska försvarets utrustning från den aktuella tiden. Här en infanterikanonvagn, ikv 102, från 1950-talets senare del. Sitt utseende till trots är den inte en stridsvagn utan en terränggående kanon, som med sin 10,5 cm Boforskanon bör ha gett infanteribrigaden ett betydande eldunderstöd.

Verksamhetsberättelse 2016

Verksamhetsåret

Föreningens trettioandra verksamhetsår omfattar tiden 2016-01-01 till 2016-12-31.

Medlemmar

Antal medlemmar 2015-12-31
1600

Nya medlemmar 2016 157
Utträden, avlidna, ej betalt avgift
118

Antal medlemmar 2016-12-31
1639

(Varav familjemedlemmar) 104

Medlemsavgiften

För 2016 var medlemsavgiften 150 kr för ordinarie medlem samt 50 kr för familjemedlem.

Hedersmedlemmar

Bo Cider, Molkom
Bernhard Granholm, Kristinehamn
Anders Höglund, Kristinehamn
Jens-Åke Nilsson, Karlstad
Lars Gunnar Sander, Forshaga.

Styrelse

Ordförande: Hans Olsson, Forshaga

Vice ordförande och ansvarig lokalgrupper: Lars-Göran Jansson, Karlstad.

Kassör: Thore Jansson, Rottneros
Sekreterare och redaktör VärmlandsRötter: Gunnar Jonsson, Säffle

Ansvarig information: Anneli Johannesson, Hammarö

Ansvarig inre program: Sonja Östlund Skagerud, Skoghall

Ansvarig yttre program: Stefan Svensson, Karlstad

Ansvarig sockenombud: Sune Paulsson, Karlstad

Ledamot: Monica Lööf, Skoghall

Ledamot: Eva Lejrin, Karlstad

Övriga funktionärer

Revisorer: Karl-Gustav Lindgren, Säffle, Lennart Sennmark, Karlstad

Revisorssuppleant: Jens-Åke Nilsson, Karlstad

Valberedning: Peter Borg, Molkom (sk), Kjerstin Tungström, Karlstad, Ragnar Johansson, Forshaga

Materialansvarig: Hans Olsson, Forshaga

Redaktör VärmlandsAnor: Carl-Johan Ivarsson, Söderköping

Administratör Facebook: Elisabeth Björkman, Grava

Årsmötet den 2 april 2016

Avgående styrelseledamöter var Lars-Göran Jansson, Anneli Johannesson, Monica Lööf, Sune Paulsson och Ann-Greth Carlsson. Alla utom Ann-Greth Carlsson omvaldes på två år. Till ordförande för föreningen omvaldes Hans Olsson. Omval revisorer KG Lindgren och Lennart Sennmark, revisorssuppleant omval av Jens-Åke Nilsson. Omval av redaktör för VärmlandsAnor Carl-Johan Ivarsson, omval av redaktör för VärmlandsRötter Gunnar Jonsson. Till valberedning omvaldes Peter Borg (sk) och Kjerstin Tungström, nyval av Ragnar Johansson. Efter årsmötet visade Anders Falk bilder och berättade om Lurö. Sedan bjöd föreningen på smörgåstårta med dryck varvid Anders Falk sjöng ett brett utbud av sånger. Vid styrelsemötet den 2 april konstituerade sig styrelsen enligt ovan.

Styrelsens arbete

Styrelsen har hållit sex ordinarie protokollförda sammanträden samt en heldagsplanering med styrelsemöte, där föreningens fortsatta inriktning, organisation och ekonomi diskuterades samt protokollfördes. Organisationen med uppdelning i olika ansvarsområden har fortsatt under året och har fungerat.

Hans Olsson, Eva Lejrin och Thore Jansson har som ombud representerat föreningen vid riksstämman i Umeå den 19 augusti. Vid redaktörmötet i Umeå deltog Carl-Johan Ivarsson och Monica Lööf.

Våra lokalgrupper som finns i Arvika, Filipstad (gruppen vilande), Grums, Hagfors, Kristinehamn, Sunne och Säffle driver fortsatt ett viktigt arbete med släktforskarjour, föreläsningar och annat inom området.

I september anordnades en medlemsresa till Västergötland med militärhistoriskt tema. Björn Lippold guidar vid Garnisonsmuseet i Axvall. Foto: Elisabeth Björkman

Sockenombuden har uppgiften att hjälpa andra forskare med att hitta lösningar och ge tips på hur problem ska kunna lösas. Sockenombuden har under året hjälpt många forskare i närområdet, vårt land i övrigt samt även utanför Sveriges gränser. Dessutom har sockenombud deltagit i både våra och andra föreningsarrangemang.

Programverksamheten

Programverksamheten har även i år varit uppdelad på inre och yttre program.

Inre program på Arkivcentrum har ägt rum endera på måndag eftermiddag eller torsdag kväll sammanlagt elva gånger under 2016. Vårt mål är att ha ett varierat utbud för att tillgodose våra medlemmars önskemål och för att väcka intresse för släktforskning hos nya medlemmar, men också ge befintliga medlemmar ökad kunskap inom olika områden inom släktforskning. Vi har även haft föredrag om hur man spar gamla foton och annat material som man kan ha glädje av inom släktforskningen. Olika släktforskningsprogram har presenterats för att medlemmarna skall kunna välja det som passar dem bäst. Samtliga arrangemang på Arkivcentrum är öppna för allmänheten och kostnadsfria. Efter föreläsningarna bjuder föreningen på kaffe och något tilltugg. "Boklådan" finns också på plats för att medlemmarna skall kunna köpa litteratur, CD-skivor mm till ett reducerat pris. Programmen annonseras i VärmlandsAnor, på vår hemsida och vår facebookgrupp, genom massutskick till medlemmarna samt även på Folkuniversitetets kurskatalog och Arkivcentrums verksamhetsblad och hemsida.

Våra träffar under våren 2016 har varit:

28 januari – DNA i släktforskningen med Eva Sjöqvist Persson, 8 februari – Min hembygd- Gusta-

vabygden med Valter Berg, 25 februari – Giftprästen Lindbäck från Silbodalen med Staffan Svanqvist, 7 mars – inställt pga sjukdom, 14 april – Domstolsforskning med Claes Westling.

Under hösten 2016 hade vi följande träffar:

1 september – Hur släktforskar man i Finland med Niclas Persson, 15 september – Bildhantering i släktforskningen med Alster-Olle, Olle Andersson, 3 oktober – Magnus Lagerlöf och Esaias Tegnér, Olika liv men vänner för livet med Eva-Gunilla Ribbing, 20 oktober – Hur släktforskar man i Norge med Kristin Mikalsen, 7 november – Min

hembygd, Älgå i mitt hjärta med Karl Gustav Lindgren, 24 november – Kartforskning fortsättning med Morgan Nyberg, 5 december – EmiWeb med Mathias Nilsson.

Under året har vi medverkat på följande yttre evenemang: Edebymartens i Övre Ullerud, Borgviksdagen, Filibjurveckan i Filipstad, Komikerfestivalen i Munkfors, Kulturveckan i Sunne, Ransäter Antik- o Samlarmässa, Gravdagen i Missionshuset vid Grava Hembygdsgård samt Julmarknaden på Hembygdsgården i Forshaga. Dessutom, i mars, deltagande vid Släktforskningens Dag på ett antal platser runtom i Värmland, i augusti besök på de årliga Släktforskardaga-

Hans Olsson och Carl-Johan Ivarsson i samtal med Viktoria Jonasson från förbundsstyrelsen vid Släktforskardagarna i Umeå. Foto: Eva Lejrin.

Sune Paulsson visar besökare vid Edebymartens i Övre Ullerud. Foto: Jens-Åke Nilsson.

garna som i år avhölls i Umeå samt deltagande på Arkivens dag i Kil i november. Uppemot 40 personer har varit behjälpliga vid dessa evenemang där det utöver att marknadsföra Värmlands släktforskarför-
 ening, varit försäljning av böcker, cd-skivor, medlemskap mm.

I mitten av september genomfördes en mycket uppskattad medlemsresa till garnisonsmuseet i Axvall, P4 i Skövde samt Karlsborgs fästning. Föreningen bjöd på allt utom maten.

Projekt

Kyrkoboksregistrering VKBR - Kyrkoboksregistreringen har under året fortsatt. Efter att version 3 av CD-skivan gavs ut i samband med Släktforskar dagarna i Karlstad 2014, har ytterligare ca 130.000 poster blivit färdiga inför nästa version.

Emanuel S Ekmans värmlandsbok från 1765 – En nyttgåva som planerats i många år har kommit närmare, då vi funnit en person som gjort en sista genomläsning av materialet.

VärmlandsAnor – Medlemstidningen VärmlandsAnor har under året utkommit med fyra nummer. Kerstin Osterman har svarat för tidningens layout. Carl-Johan Ivarsson har varit redaktör under året. Tidningens uppläggning har varit densamma som under föregående år.

Redaktörens ambition är att medlemstidningen skall kunna spegla värmländsk släkt- och hembygdsforskning i bred bemärkelse, både i tiden och rummet. Årets artiklar har handlat om allt från medeltid till nutid, från Färnebo, Rudskoga, Sillerud och många andra socknar. Vi vill passa på att tacka de medlemmar som under året sänt in artiklar, fotografier och antavlor för publicering i VärmlandsAnor och vi hoppas samtidigt att få ännu fler medarbetare i medlemskretsen!

Arkivens Dag 2016 uppmärksammades på Kils bibliotek. Peter Borg och Sune Paulsson hjälper nyfikna besökare. Foto: Eva Lejrin.

VärmlandsRötter - Utvecklingen av sockensidorna har fortsatt, bl.a. med att koordinater för orter i ortlistorna läggs in. Några socknar har också fått sina ortnamn förklarade. För att framtidssäkra hemsidan har arbetet påbörjats med att överföra materialet till WordPress. En del av VärmlandsRötter - Anor i Värmland - är helt överfört. Nästa steg är att överföra själva startsidan, och därefter de andra underavdelningarna.

Facebook – Föreningens Facebookgrupp som startade 2015 med Elisabeth Björkman som administratör, har visat sig bli populär. Antalet medlemmar är ca 450 st. Tips och frågor strömmar in och man hittar nya släktsamband. Föreningens evenemang marknadsförs i gruppen och medlemmarna får en påminnelse när programdatumet närmar sig.

Övrig medlemsservice

Utbyte av medlemsblad har skett med ett nittiotal andra föreningar. Dessa publikationer förvaras i forskarsalen på Arkivcentrum Värmland där de kan läsas av besökarna. De föreningar som övergår till att distribuera sina medlemstidningar via internet med hjälp av PDF-filer, har vi beslutat att avsluta tidningsutbytet med.

Flera av föreningens medlemmar leder studiecirkel på olika platser, antingen i externa arrangörers regi, eller inom föreningens/lokalgrupps verksamhet. Även som funktionärer för föreningen DIS finner man medlemmar i VSF.

Slutligen har ett mycket stort antal släktforskarfrågor per brev, telefon och e-post besvarats av styrelsemedlemmar och sockenombud. Många av dessa kommer från USA och Norge.

Internutbildning

Styrelsen har genomfört ett studiebesök på Fridolf Rhudinmuseet i Munkfors.

Utlokaliserade styrelsemöten: Fridolf Rhudinmuseet i Munkfors.

Utbildning/information för representanter från Lokalgrupperna har genomförts under våren och hösten.

Ekonomi

Ett verksamhetsår med underskott på verksamheten. Detta var enligt plan och blev t.o.m. något mindre än budgeterat. Medlemsantalet fortsätter att öka, vilket är glädjande. Föreningen har en god ekonomi som möjliggör fortsatt satsning på utveckling av den värmländska släktforskningen. Resultat- och balansräkning bifogas verksamhetsberättelsen.

Styrelsen föreslår att årets underskott 23.589,53 tas till det balanserade kapitalet och överförs i ny räkning.

Slutord

Styrelsen vill framföra sitt varma tack till de medlemmar som bidragit till verksamheten, föredragshållare, skribenter i VärmlandsAnor, våra Lokalgrupper, sockenombud samt de som svarat för vår jourverksamhet på Arkivcentrum.

Organisationen med ansvariga grupper fortsätter, vilket har inneburit att ytterligare ett antal personer har engagerats i styrelsens arbete.

Kontakten med medlemmar har under året varit livlig bland annat genom föreningens jourverksamhet på Värmlandsarkiv. Föreningen har medverkat vid åtta stycken evenemang ute i Värmland, de flesta av dessa i samarbete med lokala hembygdsföreningar. Programgruppen har svarat för elva mycket välbesökta föredrag på Arkivcentrum, dessutom har vi deltagit i Arkivens dag samt Släktforskardagarna i Umeå.

Avslutningsvis vill vi framföra ett stort tack för 2016 till våra samarbetspartner Folkuniversitetet och Arkivcentrum Värmland för ett mycket gott samarbete. Det finns därför all anledning att se fram emot ett nytt verksamhetsår 2017 med tillförsikt och positiv förväntan.

Karlstad i januari 2017

Styrelsen för Värmlands släktforskarförening:

Hans Olsson

Lars-Göran Jansson

Gunnar Jonsson

Thore Jansson

Anneli Johannesson

Eva Lejrin

Monica Lööf

Sune Paulsson

Sonja Östlund Skagerud

Stefan Svensson

Resultaträkning 2016

Intäkter	2015	2016	Budget 2017
Medlemsavgifter	228655	233075	233000
Försäljning publ o CD	24205	15975	13000
Försäljning kommission	69230	46452	40000
Bidrag Karlstad Kommun	1000	0	0
Övrigt	1500	14638	0
Summa Intäkter	324590	310140	286000
Kostnader			
Föreningen gemensamt	151747	81828	90000
VärmlandsAnor	99562	126961	150000
VärmlandsRötter	3566	375	2000
Publikationer o CD	3415	2590	2000
Försäljning kommission	52232	42066	36000
Riksstämman	41061	15522	20000
Evenemang Yttre	5782	3496	3000
Projekt	0	33221	23000
Lokala grupper	27149	22939	31000
Evenemang Inre	12952	8911	12000
Summa kostnader	397466	337909	369000
Medel från egna kapitalet			83000
Resultat före avskrivningar			
Avskrivningar	0		
Resultat efter avskrivningar			
Finansiella intäkter	34	4179	
Finansiella kostnader	3567		
Årets resultat	-76409	-23590	0

Balansräkning 2016-12-31

Tillgångar

Plusgiro	123406
Bank	738423
Varulager	15613
Hemsida	4000

Summa tillgångar 881442

Skulder och Eget kapital

Diverse skulder	4380
Förutbetalda medlemsavgifter	108039
Förutbetald porto	525
Reserverat för projekt	15000
Eget kapital	777088
Årets resultat	-23590

Summa skulder och eget kapital 881442

Min farmor Jenny Sofia Eklöf föddes på Spettungen i Lekvattnet. Hennes anor går dels långt tillbaka i Gräsmark, dels till några av de första bebyggarna i Lekvattnet på 1600-talet. Jenny Sofia "Sissi" var syster till Anna Eklöf, som var Inga Britt Ahlenius mormor.

Jag har haft stor hjälp av Jarl Ericsons och Gunnar Almqvists arbeten, samt *Finnsjön förr och nu* och *Folk och gårdar runt Grässjön*, men jag har letat fram källorna, både i kyrkböcker och i domböcker.

Det har varit en spännande resa att hitta så mycket om Jenny Sofias skogsfinska anor. På min hemsida har jag berättat mer om hur och var jag hittade uppgifter om de allra äldsta anorna i Lekvattnet.

<https://gunvorsanor.wordpress.com/valborg-mattsdotter-liukkoinen-pa-1600-talet/>

Farmor fick tre barn: Britta, Börje och Nils. Nisse Börjeson är min pappa. Det var han som, tillsammans med bl.a. sin kusin Bengt Åke Grigholm, började skriva ner historien om släkten. Nu, med Arkiv Digital och allt annat på nätet, har jag kunnat hitta och bekräfta så mycket mer än vad de hann leta fram i arkiven.

Jag tycker det är viktigt och roligt att dela det man kommer fram till. Att jag har uppgifter om gårdar och byar, beror mycket på samarbete, t.ex. det fantastiska arbete man gjort i Gräsmark.

Uppgifterna om de allra äldsta förfäderna, Lars Liukkoinen och hh Karin, har jag från en artikel i

Finnkultur 2005 av Maud Wedin och Jan-Erik Björk: "En finsk brödrakvartett som utvandrat från Bollnäs till Värmland och Dalarna".

13/11 1645 lämnades ett "förskoningsbrev" in från bröderna/halvbröderna Simon, Per och Pål Larssöner angående dråpet på deras bror Kristoffer. Det står: "Wijdare gifwes tillkänna om Sal. Christophers Namn eller alla Bröders namn förty theras S Moder Hustru Karin war twegift och hennes både förre och efterste man hetr Lars, och syns der medh af ene fadren födde wara Mats, Simon och Christopher Larsson wore sambröder och alle bröder av ene Moder födde äre".

Gunvor Waller
Backsippegatan 7
434 46 Kungsbacka
073-520 88 77
gunvor.waller@gmail.com

"Allmänna opinionen uppgifver"

Att spåra en okänd fader kan både vara stimulerande och frustrerande för släktforskare. En ovanlig notis om saken finner läsaren av födelseboken Millesvik CI:3. Från 1848 är kyrkböckerna i Millesvik prydligt förda av kyrkoherde Magnus Frykholm (1802-1892).

Den 15 september 1854 noterar Frykholm i födelseboken, att

pigan Stina Maria Svendsdotter i Norra Hult fött ett oäkta barn, som i dopet får namnet Maria Christina. Men så noterar Frykholm: "Fadern angafs vara soldaten Olof Nilsson Nord i Östra Noltorp. Allmänna opinionen uppgifver likväl såsom barnafader Gifte Hemmansegare sonen Andreas Nilsson i Norra Hult, hvilken ock blifvit af sin

hustru instämd till Näs Häradsrätt för horsbrottet".

I husförhörlängden kan inhämtas, att "allmänna opinionen" troligen hade rätt. Hustrun Britta Stina Persdotter fick rätt och häradsrätten dömde till äktenskapsskillnad, som fastställdes av hovrätten.

Carl-Johan Ivarsson

Antavla nr 206	Upprättad för Sissi Börjeson, f. Eklöf 2/8 1893 i Gräsmark (S)				fm (S) t. Gunvor Waller. Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2. <u>far</u>	Persson	Kym, Pär Mattsson. Indelt soldat	Jansson, Matthes	Rottfält, Johan Svensson. Soldat	d <1765	
Eklöf	Jan	f 5/11 1797, Gräsmark, Långjanstorp	18/3 1760, Gräsmark - 7/1 1822, Gräsmark	Eriksdotter, Anna	d <1765	
Anders Jansson	f 12/6 1823	d 17/11 1879, Gräsmark	Andersdotter, Lisa	Nyquist, Anders	1730, Sunne - 10/1 1801, Gräsmark	
f 14/9 1855	Gräsmark, Högbacken	g 8/1 1821, Gräsmark	8	Persdotter, Ingeborg	1732, Lysvik - 30/3 1797, Gräsmark	
Gräsmark, Bräne N	d 14/5 1904	Bengtsdotter, Maria	Persson, Bengt	Bengtsson, Per. Bonde	18/5 1729, Gräsmark - 20/3 1772, Gräsmark	
d 10/5 1898	Gräsmark	f 21/10 1793, Gräsmark, Ången	1761, Gräsmark - 11/8 1835, Gräsmark	Jonsdotter, Britta	1741, Gräsmark - 30/7 1809, Gräsmark	
Lekvattnet, Spättungen	g 2/3 1854, Gräsm. 4	d 1/3 1840, Gräsmark	Olofsdotter, Ingjäl	Svensson, Olof. Bonde	18/4 1724, Gräsmark - 6/4 1801, Gräsmark	
g 26/12 1890	Pärkiläinen	4	9	Månsdotter, Marit	1/7 1732, Gräsmark - 28/5 1787, Gräsmark	
Gräsmark	Annika Henriksdotter	f 1/1 1795, Fryksände, Lekvattnet N	Pärkiläinen, Erik Pålsson	Eriksson, Pål. Fjärdingsman	8/3 1721, Fryksä. - 3/3 1807, Fryksä.	
Nr 1. <u>ansökare</u>	f 1/12 1823	d 22/7 1857, Lekvattnet, Spättungen	10	Jönsdotter, Britta	19/12 1733, Fryksände - 5/9 1771, Fryksände	
Eklöf	Fryksände, Käcktorp	5	11	Andersson, Sigfrid	1729 - 3/4 1793, Fryksände	
Jenny Sofia "Sissi"	d 13/2 1903	Riekinen, Kjerstin Andersdotter	11	Nilsdotter, Kerstin	1729 - 8/12 1809, Fryksände	
f 2/8 1893	Gräsmark	d 10/11 1871, Lekvattnet	5	Mattsson, Henrik. Bonde	10/2 1726, Gräsmark - 8/4 1788, Gräsmark	
Gräsmark, Bräne N	Olsson	Nilsson, Olof	12	Jansdotter, Annika	12/11 1730, Gräsmark - 24/6 1773, Gräsmark	
d 31/12 1960	Nils	f 1806, Gräsmark, Gärdet	12	Olofsson, Jon. Bonde	28/1 1728, Gräsmark - 22/11 1802, Gräsmark	
Östmark	f 13/9 1835	d 20/4 1888, Gräsmark	12	Nilsdotter, Kjersti	1738 - 27/12 1814, Gräsmark, Gräsmarks gård	
g 5/12 1915	Gräsmark, Grinnemo	Jönsdotter, Britta	12	Nilsson, Måns. Bonde	27/9 1732, Gräsmark - 23/4 1807, Gräsmark	
Lekvattnet	d 12/2 1900	Jönsdotter, Brita	13	Svensdotter, Marit	e2/2 1739, Gräsmark - 2/8 1810, Gräsmark	
Börjeson	Gräsmark	f 31/1 1815, Gräsmark, Granbäckstorp	13	Jonsson, Sven. Bonde	1739 - 12/2 1805, Gräsmark	
Karl Fredrik	Gräsmark	d 8/5 1864, Gräsmark	13	Jönsdotter, Britta	1744, Gräsmark - 19/12 1823, Gräsmark	
f 15/3 1891, Nyköping (U)	g 2/3 1859, Gräsm. 6	6	13	Andersson, Jon	12/2 1758, Gräsmark - 22/2 1840, Gräsmark	
Nr 3. <u>mor</u>	Olofsdotter	Olofsson, Olof	14	Jönsdotter, Marit	29/5 1756, Gräsmark - 27/4 1793, Gräsmark	
Nilsdotter	Maria	f 1793, Gräsmark, Gräsmarks gård	14	Jonsson, Nils. Bonde	28/1 1728 - 22/11 1802, Gräsmark	
Kajsa	f 13/11 1832	d 8/1 1845, Gräsmark	14	Håkansdotter, Marit	1723, Gräsmark - 27/11 1807, Gräsmark	
f 2/12 1866	Gräsmark, Grinnemo	Nilsdotter, Katarina	15	Nilsdotter, Elin	d 4/2 1753, Gräsmark	
d 24/6 1909	Lekvattnet, Spättungen	f 8/4 1803, Gräsmark, Gräsmarks gård	15	Olofsson, Jon	28/1 1728 - 22/11 1802, Gräsmark	
Lekvattnet, Spättungen	20/10 2016	d 5/3 1869, Gräsmark	15	Nilsdotter, Kjerstin	1738 - 27/12 1814, Gräsmark	
		7	15	Nilsson, Måns	Se nr 50	
				Svensdotter, Marit	Se nr 51	

Ur andra medlemsblad

Värmlänningar

Disponibelt 2017:1 (DIS-Bergslagen): Båttrafiken i Värmland av *Bengt Salander*.

Näverkonten 2016:4 (Åsnes Finnskog Historielag): Lomiansguten av *Rolf Rønning*: Om spelmannen Per Jönsson Lumiainen (1816-1875) från Gräsmark. Svenskengrensa av *Bjørn Frang*. Finnskogene på begge sider av grensen av *Finn Erik Vermundsberget*.

Runar 2016:2 (Østfold Historielag): ”Det gir en god følelse å trengje gjennom vanskelige saker ved hjelp av kildemateriale fra 1500- og 1600-tallet” – intervju med släktforskaren *Sten Høyendahl* som också varit en flitig medarbetare i VärmlandsAnor.

Släktträdet dec 2016 (Nordvärm-lands släktforskarförening): Från torpare i norra Värmland till åkerägare i Örebro av *Siv Johansson*. Om Henrik Nilsson född 1850 i Dalby. Antavla för Emma Bengtsdotter Gevert född 1864 i Föskefors, Eks-härad. Flottningsarbetet i Fryken i äldre tider – från Oleby till Norsälven 1830 av *Edvin Sohl*.

Södertälje-Probanden nr 199 (Södertälje Släktforskarförening): Catharina von der Lyhe och hennes släkt av *Birgitta Olsson*. Om Catharina och hennes giftermål år 1644 på Hammars gård i Väse med Erik Soop. Artikeln finns också med i Diskulogen nr 115.

Sverige & Amerika 2016:4 (Sverige Amerika Centret och Swedish Council of America): Olof Mossberg tämjde hästar åt Buffalo Bill av *Christer Wik*. Olof Mossberg född 1867 i Mosstakan, Järnskog.

Swedish-American Historical Quarterly October 2016 (Swe-

dish-American Historical Society): From Old Country to New Haven and back again in times of boom and bust av *Benny Carlson*. Om författarens föräldrar Nils Helmer Carlson född 10/10 1905 i Älmeboda, Småland, och Astrid Engström, född 27/10 1910 i Kolsgårdsäng, Västra Ämtervik.

Östemtingen 2016 (Östra Ämterviks Hembygdsförening): Många artiklar i socknen i dåtid och nutid med vissa utfärder till grannsocknar, bl. a. Svensäter – en historia om en historia som nu är historia av *Per Sundqvist*, om gården Åsen i Nolbergsviken, Upptäck din egen historia av *Alf Folmer* (om emigranter med anknytning till Örtjärnshöjden i Lekvattnet), Östmansby ångsåg av *Ulf Dahlberg*, Lagerlöf, Heidenstam och världskriget av *Nils Ahlqvist* och Församlingsbiblioteket i Östra Ämtervik av *Bengt Åkerblom*.

Övrigt

Arosiana nr 2016:3 (Västerås Släktforskarclubb): Referat av *Karin Borgkvist Ljungs* föredrag vid Släktforskarlagarna om massmördaren Johan Filip Nordlund som 1900 mördade fem personer på ångaren Prins Carl på Mälaren. Dessutom mer läsning om skarprätaren Anders Gustaf Dalman.

C4häradsBladet 2016:2 (Kristianstadsbygdens Släktforskarförening): Min morfars far från Köpenhamn av *Gunilla Simons-son*, tips om hur man forskar i Danmark.

Medlemstidning nr 94 (Lulebygdens Forskarförening): Ond bråd död – Dödfött – den sociala skammen.

Nr 207

Min farmors antavla. Farmor som jag minns var en snäll, omtänksam och starkt religiös person. I denna antavla är det bland alla jordbrukare även några soldater. Här finns också komminister Christian Gunnarsson i Borgvik. Känd av oss släktforskare för dödsrunorna i dödboken.

Christian hade det lite struligt innan han fick en fast tjänst. Som nyutexaminerad hade han tjänst som hjälppräst i Nordmark. Där blev en piga gravid. ”Christian tillstod med mycken oro och sorg sitt stora felsteg”. Därför var han utan tjänst i några år innan han fick tjänsten i Borgvik.

Arne Berg
kilakasa@bahnhof.se

Slekt og Data 2016:4 (Slekt og Data): Temanummer ”Kilder till kvinner i historien”, om bl. a. ogifta mödrar, missionärer, ”tyskerjentene” och utvandring till USA och Nederländerna.

Släkthistoriskt Forum 2016:5 (Sveriges Släktforskarförbund): Tema ”Anor i rörelse” om idrottsrörelsen och dess människor. Så identifierar du en äkta vallon av *Mats Karlsson*.

Släkthistoriskt Forum 2017:1 (Sveriges Släktforskarförbund): Tema ”I skuggan av sommartorpet”. En skattkista för tidningsälskare – om KB:s skanningar av äldre svenska dagstidningar.

SmåDisigt 2017:1 (DIS Småland): När du vill veta lite mer om vigselboken av *Daniel Johnsson*.

Antavla nr 207	Upprättad för Elin Charlotta Berg, f Björnfält 3/6-1889 i Torp Långserud (S)				fm (5) t. Arne Berg, Orter i (S) län om inte annat anges	
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V	SvSk = Svanskog	
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, <u>får</u>	Björnfält	Sundfält, Sven Andersson	Bollman, Anders Persson	Andersson, Per	f 1722, Laxarby (P)	
Björnfält	Anders Svensson	f 12/5 1797, Svanskog, Bollsbyn	1762, Laxarby (P) - 2/6 1816, Svanskog	Gulksdotter, Anna	f 1745, Sillerud	
Anders Svensson	f 28/2 1826	d 2/3 1836, Svanskog, Sund	Andersdotter, Margareta	Svensson, Anders	f 1722	
f 28/2 1826	Svanskog, Sund	g 1824	8 12/3 1768, Svanskog - 27/10 1814, SvSk	Svensdotter, Maria	f 1734	
Svanskog, Sund	d 10/3 1891	Andersdotter, Ingri	Andersson, Anders			
d 10/3 1891	Långserud, Torp	f 7/12 1791, Svanskog, Ödebyn	f 27/3 1770, Svanskog, Ödebyn			
Långserud, Torp	g 11/5 1851, Kila	d 9/7 1864, Svanskog, Björbyn	Nilsdotter, Maria			
g 11/5 1851	Olsdotter	4 Andersson, Olov	9 f 25/1 1761, Svanskog, Mosstakan			
Kila	Johanna	f 26/7 1783, Kila, Mosserud	Olovsson, Anders	Andersson, Olof	18/12 1720, Kila, Fjäll - 1780, Kila, Mosserud	
Nr 1, <u>ansökare</u>	f 7/6 1816	d 15/1 1856, Kila, Ranglebyn	10 1765 - 12/7 1825, Kila, Mosserud	Hemmingsdotter, Annicka	1/10 1731, Kila, Rud - 1782, Kila	
Björnfält	Långserud, Sillingeby	g 12/3 1815, Långserud	Eriksdotter, Malin			
Elin Charlotta	d 29/2 1912	f 7/11 1791, Gillberga, Hällsbäck	Olsson, Erik			
f 3/6 1889	Långserud, Torp	d 28/9 1874, Kila, Ranglebyn	Jansdotter, Britta			
Långserud, Torp	5	11 1758 - 1810, Långserud, Sillingeby				
d 29/10 1966	Olofsson	Andersson, Olof	Bryngelsson, Anders	Sandman, Bryngel Andersson	1752 - 1790	
Långserud, Graven	Carl	f 24/1 1804, Långserud, Esbjörbyn	f 4/12 1776, Sillerud, Tenvik	Larsdotter, Anna	f 1745	
g 2/4 1910	f 3/4 1835	d 4/3 1874, Långserud, Stenbyn	Bryngelsdotter, Karin	Olofsson, Bryngel	1745, Svanskog - 9/11 1808, Svanskog, Ed	
Långserud	Långserud, Åtorp	g 22/6 1828, Långserud	Samuelsdotter, Stina Maja (Margaret)	Persdotter, Malin	1750 - 18/1 1800, Svanskog, Skarbol N	
Berg	d 4/3 1910	f 7/10 1803, Grums, Stockåker	Gunnarsson, Samuel	Gunnarsson, Cristian	25/7 1731, Nordmark - 7/8 1802, Borgvik	
Alfred	Långserud, Torp	d 23/3 1871, Långserud, Stenbyn	1776, Borgvik - 5/2 1814, Gillberga	Gröndal, Catarina	20/3 1749, Kristinehamn - 9/3 1782, Borgvik	
f 24/11 1888, Gillberga	g 4/10 1863	6 Ersson, Per	Jonsdotter, Greta	Bryngelsson, Jon	c1741 - 29/12 1769, Borgvik, Bruket	
Nr 3, <u>mor</u>	Persdotter	Anna Stina	f 12/11 1801, Gillberga, Odenstad	Jakobsdotter, Maria	c1753, Alster - 21/5 1809, Borgvik, Bruket	
Karlsdotter	Anna Stina	f 4/4 1831	d 25/3 1891, Långserud, Torp	Larsson, Olof	1729, Långserud - 8/1 1814, Långserud, Berga	
Emilia Charlotta	Långserud, Torp	d 19/6 1897	14 29/1 1769 - 4/12 1837, Gillberga, Rotvik	Andersdotter, Margareta	f 1732, Långserud, Ärtviken	
f 23/10 1864	Långserud, Torp	d 24/10 1898, Långserud, Torp	Nilsdotter, Katarina	Andersson, Nils	1740, Kila - 1809, Gillberga	
d 9/7 1890	Långserud, Torp	7 Andersdotter, Cajsa	Svensson, Olof	Jonsdotter, Cajsa (Stina)	1732, Borgvik - Gillberga, Blixbol	
Långserud, Torp	Långserud, Torp	f 14/4 1805, Långserud, Backa	f 8/4 1786, Borgvik - 28/8 1838, Långserud	Olofsson, Sven	1761, Borgvik - 11/12 1807, Långserud, Backa	
Långserud, Torp	Långserud, Torp	d 24/10 1898, Långserud, Torp	Andersdotter, Lisa	Olsdotter, Maria	f 1766, Borgvik	
6/11 2016	7	15 10/4 1783, Långserud - 1831, Långserud		Jonsson, Anders	16/3 1741, Långserud - 15/12 1814, Långserud	
				Svensdotter, Annicka	24/6 1751, Långserud - 10/3 1835, Svanskog	

Vårens program 2017

Arvika

Träffar: Biblioteket - Första måndagen i månaden kl 17 – 19.

3 april. Brandskydd och bränder i gamla tider, bl. a. för Arvika. Björn Albinsson

8 maj. Diskussion och frågor. Obs! Andra måndagen i maj.

Forskarhjälp: lördag 18 mars kl. 10-14 (Släktforskningens dag), tisd. 21 mars kl. 15-18, tisd. 18 apr. kl. 15-18, tisd. 16 maj kl. 15-18.

Grums

Lördag 18 mars kl. 10-14. Släktforskningens Dag på biblioteket. Ewa Sjöqvist Persson om DNA kl. 12-13.30.

Tisdag 21 mars kl. 18:30: Program meddelas senare. Konferensen, Gruvan.

Tisdag 18 april kl. 18:30: Älgå och Glavabygden. K-G Lindgren. Konferensen, Gruvan.

Forskarhjälp: 12/1, 26/1, 9/2, 23/2, 9/3, 23/3. Kl. 15-18 samtliga tillfällen.

Hagfors

Forskarhjälp på biblioteket följande lördagar kl. 11-14: 4/3, 18/3 (släktforskningens dag), 1/4.

Karlstad

Alla aktiviteter sker på Arkivcentrum, Almqvistsalen eller Edbergssalen. Programmen genomförs i samarbete med Arkivcentrums institutioner.

Måndag 6 mars kl 14.00: Flyktingtrafiken 1940-1945. Kjell Gustafsson

Måndag 3 april Kl. 14.00: C. A. Gottlunds resor i Finnbygderna omkring 1820. Niclas Persson
Arkivcentrum anordnar också egna föreläsningar, se arkivcentrumvarmland.se

Kristinehamn

Släktforskarjour i släktforskarrummet, kl.14.00 -17.00

Andra tisdagen varje månad: 14/3, 11/4, 9/5

”Snacktjm” för daglediga, hörsalen, kl.14.00 -17.00: 25/1, 9/2, 7/3, 18/4 (se nedan)

Tisdagen 18/4 kl. 13-16 Bildarkivet i Kristinehamn, Västerlånggatan 22. Obs! Föranmälan

Tisdagen 17/5 Våravslutning endast medlemmar o anmälan. kl.17.30

Släktforskningens dag – Tema Sjöfolk, Biblioteket

Lördagen 18 mars, kl.10.00 -13.00. Föredrag om sökning efter Sjömän i de digitala arkiven, forskarhjälp m.m.

Sunne

Forskarhjälp på biblioteket följande lördagar kl. 11-14: 11/3, 8/4, 20/4.

Säffle

Måndag 27/3 kl. 19: ”Kända släkter”, Richard Svensson. Plats: Biblioteket

Måndag 24/4 kl. 19: ”Min släkt- och bygdebok”, Ulla Comérus. Plats: Biblioteket

Måndag 29/5 kl. 19: Program ej fastställt.

Forskarhjälp på biblioteket följande måndagar kl. 16-19: 13/3, 10/4, 8/5.

Verksamheten i **Filipstad** är fr.o.m. hösten 2016 vilande.

Vår programverksamhet
genomförs i samarbete med

Folkuniversitetet